

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ЛЕКСИЧНОЇ КОНТАМІНАЦІЇ В СИСТЕМІ СЛОВОТВОРУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ ТА СКЛАДНІ ПИТАННЯ З ТЕОРІЇ СЛОВОТВОРЕННЯ

Лексична контамінація є лінгвістичним феноменом, який завжди привертав увагу як вітчизняних, так і зарубіжних науковців. У сучасній українській мові лексично контаміновані слова стають усе більш численними. Цьому сприяє як загальна тенденція мови до аналітичності й економії мовних засобів, так і можливість у стислому вигляді передати експресивно-оцінні конотації. Розвиток будь-якої мови свідчить про те, що наявні мовні засоби не завжди можуть задовольнити мовців різних соціальних і професійних груп, різних поколінь. Актуальність теми визначається необхідністю вивчення словотворчих процесів в українській мові ХХІ століття, особливо на некодифікованих рівнях. Тлумачні словники, зазвичай, запізнюються із фіксацією нових слів, що з'являються в мові. Словники нових слів, а також словники жаргонізмів і нових значень слів виходять з великим інтервалом, у результаті поза увагою лінгвістів залишається численна група слів, які активно використовуються в розмовній мові, жаргонах і часто трапляються на сторінках періодичних видань. У нелітературних різновидах мови активно діє телескопічне словотворення (або контамінація). Контамінація становить собою сполучення, змішування мовних одиниць, об'єднання структурних елементів двох мовних одиниць на підставі їхньої структурної, функціональної або асоціативної близькості, що приводить до їх семантичних або формальних змін, а також до утворення нової мовної одиниці (наприклад, *драконат* «деканат» ← *дракон* + *деканат*; *доконат* «деканат» ← *доконати* + *деканат*; *кубанка* «товста жінка/дівчина» ← *куб* + *банка*; *пунктаксис* «синтаксис» ← *пунктуація* + *синтаксис*; *школедж* «школа» ← *школа* + *колледж*). У контамінованому слові компоненти «розчиняються», залишаючи від себе один тільки склад або й звук. Контаміновані назви привертають увагу молоді тим, що мають у собі елементи гри й загадки: треба не лише зрозуміти слово, але й угадати його складники.